# C. ISTORISIRI ASEMĂNĂTOARE DIN MOLDOVA-ROMÂNIA

### *SIHĂSTRIA RARĂULUI SEC. XIV-XX*

Sihastrii de pe Muntele Rarău[1] se nevoiau în poienile singuratice de sub vârful Muntelui Rarău, iar alţii petreceau în viaţa de obşte şi numai în posturi se retrăgeau la linişte pe munte.

Toţi practicau Rugăciunea lui Iisus, postul, privegherea, sărăcia desăvârşită, smerenia şi înstrăinarea.

Trăiau ca nişte vulturi în munţi, în locurile greu accesibile şi se mutau la cele veşnice fugind de slava lumii şi necunoscuţi de oameni. Singura lor grijă era să laude neîncetat pe Dumnezeu, stăpâniţi de bucuria şi nădejdea mântuirii. Tocmai de aceea nu cunoaştem nume de sihăstrii din această perioadă, pentru că duceau o viaţă înaltă duhovnicească, acoperită de smerenie.

Sihastrii mai sporiţi se nevoiau pe înălţimile din creştetul Muntelui Rarău, pe stânci izolate (Piatra Zimbrului, Pietrele Doamnei), iar alţii pe Muntele Giumalău.

Cei mai contemplativi se nevoiau în peşterile din stânci (Pietrele Roşii), în văgăuni şi hrube întunecoase de munte, unde aproape nimeni nu cuteza să ajungă.

Sihastrii meditativi şi legaţi de frumuseţile creaţiei Dumnezeieşti se nevoiau, de obicei, în poieni însorite, pe văile singuratice ale pâraielor de munte şi cât mai aproape de izvoare. Iar marii duhovnici se nevoiau la marginea codrilor, aproape de locuinţele oamenilor, ca să ajute duhovniceşte atât pe pustnicii de pe munte cât şi pe credincioşii de la sate.

Câţiva ucenici ai Sfântului Daniil Sihastru, călăuziţi de dragostea lui Hristos, s-au retras la linişte sub stâncile prăpăstioase ale Muntelui Rarău. În tradiţia locului, se vorbeşte de Ieroschimonahul Sisoe, cu ucenicii săi, cu metania la Mânăstirea Voroneţ. Aceştia întemeiază o mică sihăstrie pe versantul nordic al Muntelui Rarău (înspre Câmpulung Moldovenesc), spre sfârşitul secolului al XV-lea.

Cuviosul Sisoe s-a nevoit mai întâi pe valea unui pârâu de munte, numit Pârâul Sihăstriei, unde se mai nevoiau şi alţi sihastri în secolele XIV-XV. În tradiţie, se cunoaşte că Sihastrul Sisoe a urcat pe Pietrele Doamnei - stânca mai lată în vârf, - şi s-a rugat mai mult timp. În timpul rugăciunii, îndumnezeit fiind de harul Duhului Sfânt, genunchii săi s-au imprimat în piatră. Urmele genunchilor lui imprimaţi în piatră se pot vedea şi astăzi[2].

---

[1] În tradiţie, se spune că Muntele Rarău a fost Muntele Sfânt al dacilor.

[2] Sfătuim pe amatori să nu încerce să urce pe stâncile de pe Muntele Rarău, dacă nu sunt însoţiţi şi nu au experienţă şi echipament adecvat de alpinist. Au fost alpinişti care au plătit cu viaţa aceste încercări. Aceste stânci sunt formate din şisturi cristaline, care se desfac în felii şi se sfărâmă uşor.

Cuviosul Sisoe întemeiază un schit pe Muntele Rarău, în locul numit Bâtculeţele, cunoscut sub numele de Sihăstria lui Sisoe, cu Hramul Sfântul Ioan Bogoslovul (Sfântul Apostol Ioan).

La începutul secolului al XV-lea, această sihăstrie a fost înnoită de Boierul Dodu, numindu-se, până în anul 1538, „Sihăstria lui Dodu".

Cu timpul, sihastrii s-au răspândit pe tot Muntele Rarău.

Unul dintre aceştia, care s-a nevoit la poalele Muntelui Rarău, pe versantul de sud-est, spre râul Bistriţa, a fost Cuviosul Chiril. În jurul lui s-au adunat mulţi ucenici, întemeind o mică aşezare pustnicească, cunoscută sub numele de sihăstria lui Chiril, care a durat peste două secole. În preajma acestei sihăstrii, a luat fiinţă, în secolul al XVIII-lea, satul Chiril, după numele marelui sihastru. Mulţi credincioşi ortodocşi din Transilvania, în timpul împărătesei catolice Maria Tereza şi a prigoanei împotriva ortodoxiei, declanşată de generalul ei, Bucov, au venit şi s-au stabilit pe Valea Bistriţei.

La 7 km. de urcat pe Muntele Rarău, pe Valea Seacă[3], bătrânii spun că era un schit de maici. În pădure, se află locul unde se găsea chilia pustnicei Varvara şi izvorul cu acelaşi nume. Un frate, care mergea prin acele locuri, a simţit o puternica mireasmă[4].

# PUSTNICI CU VIEŢUIRE ÎNGEREASCĂ DIN MUNŢII RARĂU ŞI GIUMALĂU JUD. SUCEAVA

Munţii Rarău şi Giumalău[5] au fost, din străvechi timpuri, aleşi de pustnici, pentru sihăstrie şi desăvârşire, fiind mai îndepărtaţi de lume.

## PUSTNICUL N.

Pustnicul N. se nevoia mai mult pe Muntele Giumalău. Avea darul lui Dumnezeu, de a se face nevăzut. În anul 2001, i-a spus fratelui I.:

- Peste două săptămâni, o să fie un eveniment important într-o ţară îndepărtată. Efectul dăunător în România va fi în anul 2011. Ai să fii în Iaşi, să nu te sperii....[6] Roagă-te lui Dumnezeu să nu te prindă anul 2011 în oraş, pentru că va fi mare vărsare de sânge[7]. O să rânduiască Dumnezeu şi o să stai pe Muntele Rarău, în 2011.

---

[3] Pe Valea Seacă, se urcă pe Muntele Rarău, din oraşul Câmpulung Moldovenesc.

[4] Poate locul vechiului schit, care a fost ars de autorităţile comuniste în anul 1950 sau cimitirul.

[5] Vârful Muntelui Rarău are o înălţime de 1651 m. iar vârful Muntelui Giumalăul, de 1857 m.

[6] Este vorba de atacul terorist din 11 septembrie 2001, asupra celor două blocuri turn gemene din New York, care, după cum spunea preşedintele Bush, au schimbat soarta lumii (în mai rău pentru creştinii ortodocşi).

[7] Cum vor putea trăi adevăraţii creştini în vremurile antihristice? Cu ajutorul lui Dumnezeu, cum au trăit în toate timpurile. Dumnezeu este cel care ne ajută, ne hrăneşte, ne dă sănătate, putere, ne apără şi ne mântuieşte. Conducătorii şi guvernele risipesc darurile lui Dumnezeu. Cine va participa în fiecare duminică şi sărbătoare la Sfânta Liturghie, va împlini canonul de rugăciuni, va posti, va face milostenie, se va spovedi şi împărtăşi, va primi ajutorul lui Dumnezeu. Iar cine îşi va pune nădejdea în oameni, se va chinui şi în această viaţă, şi-n viaţa cea veşnică. Pentru că spune Duhul Sfânt: Blestemat este omul ce se încrede

Fratele I. avea 60 de ani şi a întrebat:

Mai este mult până în 2011. O să trăiesc până atunci?

O să trăieşti. O să mă rog, ca să locuieşti pe Muntele Rarău.

Cu un an mai înainte de a se muta la viaţa cea veşnică[8], pustnicul N. i-a spus fratelui I., ziua în care să vină şi cum să-l înmormânteze. În ziua pe care o prorocise, a fost găsit adormit întru Domnul şi îngropat de fratele I. şi maica T., după obiceiul pustnicesc, pe Muntele Giumalău, în locaşul pe care şi l-a săpat singur. Pustnicul N. nu a vrut să i să pună cruce pe mormânt, ca să nu ştie nimeni locul unde este îngropat şi i-a dat canon fratelui I., să nu-i spună nimănui numele.

Fratele I. a mers pe Giumalău, într-un bordei pustnicesc, aflat sub pământ, dorind să postească şi să se roage mai mult.

După miezul nopţii, pe când se afla în pat, a observat că „cineva" i-a stins candela. Apoi, întuneric fiind, a simţit pe „cineva", care i-a tras pătura cu care se învelise. A început să tremure de frică. Dimineaţa, la prima oră, a fugit de acolo.

Când, după câteva zile s-a reîntors, a găsit un bilet pe care era scris:

„Vrei să ajungi pustnic şi te-ai speriat numai pentru atâta lucru? Trebuia să aprinzi candela la Icoana Maicii Domnului şi să citeşti la psaltire". Fratele I. a întrebat pe o maică pustnică despre bilet. Aceasta a zâmbit şi i-a răspuns: „Bătrânul".

## PUSTNICUL ZOSIMA

Despre pustnicul Zosima, am aflat că a fost monah la Mânăstirea Rarău. L-a cunoscut pe părintele Daniil Tudor, stareţ la Mânăstirea Rarău, între anii 1954 -1958. A plecat pe Muntele Rarău, fiind prigonit de autorităţile comuniste.

Când l-a cunoscut fratele I., părul din cap îi crescuse roată împrejur, până la pământ, încât nici faţa nu i se vedea, barba ajungea până la brâu, iarna şi vara umbla desculţ pe stâncile şi pietrele ascuţite ale muntelui.

L-au mai întâlnit în pădure doi părinţi de la Sihăstria Rarău, care i-au cerut binecuvântarea. Le-a răspuns: - Domnul! Era gârbovit de ani şi se sprijinea într-un toiag. Se odihnea uneori într-o mică grotă. Alteori, prin pădure sau sub stâncă. Nu făcea focul iarna, ca să se încălzească. Era slab, numai pielea şi oasele.

Pustnicul Zosima a avut vieţuire îngerească şi a murit la 129 de ani, fiind îngropat în luna octombrie a anul 2007, de fratele I. şi maica T. Şi-a prorocit cu un an de zile înainte mutarea la viaţa cea veşnică, spunându-le ziua în care să vină să-l îngroape. A spus să nu i se pună cruce pe mormânt ca să nu ştie nimeni unde este îngropat. În ziua în care îşi proorocise moartea trupească, a fost găsit de fratele I. Acesta, când l-a ridicat cu mâinile ca să-l pună în mormânt, a observat că trupul pustnicului era uşor şi frumos mirositor. L-a pus în mormânt, pe nişte crengi de brad. Capul a fost aşezat într-un mic locaş săpat în pământ, pentru a fi protejat, când va fi acoperit cu pământ. Apoi a pus un alt strat de crengi de brad şi, peste ele, transversal pe lungimea mormântului, lemne, şi l-a acoperit cu pământ. Pustnicul Zosima îi dăduse canon să nu spună nimănui unde a fost îngropat.

---

în om. Pustnicul N. s-a mutat la viaţa cea veşnică în anul 2002, fiind în vârstă de 105 ani.

[8] Pustnicul N. s-a mutat la viaţa cea veşnică în anul 2002, fiind în vârstă de 105 ani.

Aceşti doi pustnici, nu erau preoţi. Zosima spunea că pustnicul se împărtăşeşte de Paşti şi de Crăciun. În rest, se roagă, priveghează şi posteşte curăţindu-şi inima, cu ajutorul Harului Dumnezeiesc, de păcate.

Fratele I. l-a întrebat în anul 2007 pe Pustnicul Zosima:

Părinte, ce o să fie în România în anul 2011?

O să fie mare măcel în oraşe[9]. O să fie mai rău decât ţi-a spus părintele Pustnic N. Roagă-te să te păzească Dumnezeu, că este greu de scăpat de ce o să fie. Fratele I. a insistat să afle mai mult:

- Ce o să fie, revoltă, război sau cutremur?

Zosima i-a răspuns:

- O să trăieşti şi o să vezi. Să te rogi lui Dumnezeu neîncetat.

La Mânăstirea Rarău, era un părinte C, foarte râvnitor, în vârstă de 84 de ani. Citea o psaltire pe noapte, postea, dormea 2-3 ore noaptea, era paracliser, iar ziua muncea la grădină. S-a îmbolnăvit de pancreatită. Pustnicul Zosima a trimis-o pe maica T. să-i spună să se pregătească, deoarece peste şase luni, se va muta la viaţa cea veşnică. Ceea ce s-a şi întâmplat.

Sihastrul Zosima a spus să nu luăm documentele biometrice şi că este foarte bine că la mânăstirile de pe Muntele Rarău se slujeşte zilnic Sfânta Liturghie.

## RELATĂRILE PĂRINTELUI C. DE LA MÂNĂSTIREA RARĂU

În luna decembrie a anului 1997, eram paracliser şi, seara, făceam candelele de la Icoana Făcătoare de Minuni a Maicii Domnului Izvorâtoarea de Mir. În acest timp, m-am uitat la Icoană, la Maica Domnului şi mă gândeam de unde provine şi este adusă Icoana. Schitul Rarău a fost închis de comunişti în perioada 1958-1968 şi a dispărut arhiva şi orice document despre schit.

În următorul an, 1998, în luna iulie, a venit la Mânăstirea Rarău Ieroschimonahul I., care se nevoia de mai mulţi ani într-un bordei sub pământ, pe Muntele Rarău. Era însoţit de un grup de pelerini. Fiind ghid, am spus pelerinilor câteva cuvinte despre mânăstire şi despre Icoana Făcătoare de Minuni, menţionând că nu ştim unde a fost pictată şi adusă aici.

Atunci a intervenit Ieroschimonahul I. care a spus următoarele:

Iarna trecută, era foarte frig, minus treizeci de grade Celsius şi zăpadă, şi mă aflam

[9] Este canonul românilor pentru cele peste 25.000.000 de avorturi şi alte mari păcate. Criza economică, foamea, pierderea a sute de mii de locuri de muncă, neplata integrală a salariilor, a pensiilor, a medicamentelor compensate, pierderea a sute de mii de case şi a multor maşini achiziţionate în leasing, fără a li se restitui banii plătiţi; patimile şi păcatele, vor scoate milioane de români în stradă, având loc acest mare măcel în România. Îndrumăm pe creştini noştri, să meargă la Biserică şi la Sfintele Mânăstiri, să se roage pentru pace şi mântuire, să postească, să se spovedească şi împărtăşească şi să nu participe la aceste revolte. Sunt Părinţi care spun că România va fi atât de distrusă, încât nu va mai prezenta interes pentru a fi angrenată de marile puteri, care se vor confrunta după puţin timp în cel de al III-lea Război Mondial, care va începe prin atacul armatei ruse asupra Turciei şi strâmtorilor Dardanele şi Bosfor.

pe Muntele Rarău, unde m-am întâlnit cu un pustnic cu vieţuire îngerească. Era foarte bătrân, fără haine şi desculţ, iar goliciunea trupului îi era acoperită de păr şi barba ajungea până la pământ. Mi-a spus următoarele:

Icoana Maicii Domnului, Făcătoare de Minuni, este adusă de voievodul Petru Rareş, din Sfântul Munte Athos, este Făcătoare de Minuni şi asemănătoare ca putere cu Icoana Maicii Domnului Portăriţa, de la Mânăstirea Iviru - una dintre cele mai importante Icoane Făcătoare de Minuni din lume[10].

A mai spus că numai în Sfântul Munte Athos şi pe Muntele Rarău mai sunt pustnici cu vieţuire îngerească. Au fost şi în Ţara Sfântă, dar acum nu mai sunt. Se vede că pustnicul mi-a auzit întrebarea despre Icoana Maicii Domnului de la Rarău şi mi-a răspuns prin părintele Ieroschimonah I.

De câte ori aveam o problemă importantă de rezolvat, urcam pe Muntele, Rarău, mă rugam şi simţeam cu inima că primesc o mare binecuvântare. În anul 2000, am fost în Sfântul Munte Athos şi, la Marea Mânăstire Vatopedu, m-am închinat şi rugat şi la Cinstitul Brâu al Maicii Domnului. Văzând darul Cinstitului Brâu, am scris şi am tipărit cărţi, în care am îndemnat pe credincioşii români să se roage ca să vină Maica Domnului cu Cinstitul ei Brâu în România. Sunt încredinţat că, prin rugăciunile şi binecuvântările pustnicilor de pe Rarău şi a credincioşilor care s-au rugat, Maica Domnului a venit cu Cinstitul ei Brâu în România, în perioada 12-22 oct. 2001. A fost cel mai mare pelerinaj din istoria Ortodoxiei, la care au participat peste 2,5 milioane de credincioşi. Era a doua oară când a fost scos Brâul Maicii Domnului din Grecia. Prima dată, a fost adus în anul 1813, în Ţara Românească. Atunci a izbăvit poporul român de molima ciumei.

Fratele I. a primit canon de la pustnicul Zosima şi pustnicul N. să nu spună nimănui numele lor. Le-am aflat din interviul acordat de Ieroschimonahul Iacob Bârsan, în revista „Lumea monahilor”.

De când am aflat numele acestor mari sihastri de pe Muntele Rarău (Zosima, Zinon şi Nazarie) îi pomenesc în rugăciunile personale şi la fiecare Sfântă Liturghie, în rândul celor mutaţi la viaţa cea veşnică, care mijlocesc pentru noi la Dumnezeu.

Stareţul Arhimandriul I. N. mi-a spus că o maică în vârstă şi bolnavă, care se nevoia într-un bordei sub pământ, pe Muntele Rarău, de Crăciun, se gândea că nu poate să prăznuiască Sărbătoarea Naşterii Domnului, fiind singură şi slăbită de boală. La miezul nopţii, a venit la ea un sihastru bătrân, al cărui corp îi era acoperit peste tot de păr şi barbă. Acesta a bătut la uşă şi-a spus:

- Am venit să ne rugăm şi să sărbătorim împreună Praznicul Naşterii Domnului Iisus Hristos.

# SIHASTRUL NEOFIT

Despre sihastrul Neofit, am aflat că vieţuia într-o peşteră la Pietrele Roşii, pe Muntele Rarău, prin anii 1950-1954. Acestuia i s-a arătat Maica Domnului şi i-a spus că atâta vreme cât se va păstra rânduiala sfântă la Schitul Rarău, slujbele de zi şi noapte,

[10] Este posibil să fi fost pictată la Mânăstirea Iviru, pentru că seamănă cu Icoana Portăriţa.

ascultarea, postul şi munca binecuvântată, ea va fi econoama schitului şi nu vor lipsi nimic din cele necesare. Într-adevăr, deşi este izolat şi situat la o altitudine de 1243 m., Maica Domnului a păzit schitul de armatele care au trecut în timpul războaielor, iar credincioşii i-au ajutat pe călugări cu alimente, bani şi toate cele necesare vieţuirii.

## RELATĂRILE IEROSCHIMONAHULUI IACOB BÂRSAN

Pe părintele Iacob l-am întâlnit la Putna, când a venit să se închine de sărbătoarea lui Ştefan cel Mare şi Sfânt. Ucenicii săi mi-au mărturisit că ştie multe despre sihastrii care încă mai vieţuiesc şi astăzi prin munţii Moldovei. Nu mă aşteptam însă la ceea ce a urmat. Istorisiri parcă desprinse din Patericul Egiptean, nevoinţe pe care le credeam demult apuse, deşi despre unele mai scrisese şi părintele Ioanichie Bălan. Toate acestea ne arată că Domnul are încă slujitori care i se dăruiesc la fel ca odinioară. Deşi nouă ne pare că acele timpuri ale pustniciei au apus, iată că El îi ascunde de ochii noştri pe cei care, smeriţi dar plini de dârzenie, Îl caută prin aceleaşi mari nevoinţe ale desăvârşirii creştine, pe care au mers Marii Antonie, Arsenie sau Pavel, stâlpii monahismului eremitic.

- Părinte, acum, în zilele noastre, monahii mai rar pleacă în pustiu, să sihăstrească. De ce credeţi că e aşa, sărăcirea unei astfel de nevoinţe?

- Nu mai avem nici povăţuitori, nu mai avem nici duhovnici cu experienţă, care să-i povăţuiască. Unii au mai încercat să se retragă şi s-au întors înapoi în obşte, dar nu au mulţumire, nu au pace... şi umblă foarte mulţi turişti, multă lume, şi dacă dau de ei, îi deranjează... Mai sunt pustnici, eu am cunoscut, dintre care unii sunt nevăzuţi de oameni; câţiva mai ţin legătura cu unii dintre ucenicii lor. Sunt în Munţii Rarăului şi Giumalău.

- Şi sunt pustnici care trăiesc totalmente neavând nici-o legătură cu mânăstirile, hrănindu-se singuri, cu ce găsesc în pădure?

- Au fost vreo câţiva, despre care eu am ştiut - Zinon, Nazarie şi Zosima - aceştia s-au mutat toţi la Domnul, de prin 2000 încoace, s-au dus pe rând. Au fost din călugării prigoniţi cu decretul 410, ce-a fost dat după 1959, prigoniţi din mânăstiri, şi ei s-au retras în munţi. Şi mai sunt încă din ucenicii lor, dar sunt greu de găsit şi nu ţin legătura cu nimeni. Mai sunt câţiva care mai ţin legătura cu unii din părinţi, când primesc Sfânta Împărtăşanie. Aceştia au trăit fără să ţină legătura cu nimeni, nici din obşte, nici din lume. Se mai întâlneau cu câte cineva, se spovedeau, se împărtăşeau, dar pentru hrana de toate zilele nu ţineau legătura cu nimeni. Ei trăiau din ce era în munţi. Vara, mâncau urzică - prima dată iese frunza de podbal, care se foloseşte şi la sarmale. Ei mâncau frunza de podbal. După asta, iese urzică, mâncau urzică o mâncau crudă, iese măcrişul şi apoi încep fructele de pădure: fragii, zmeura, afine, bureţii de pădure. Ei strângeau şi îşi uscau şi podbal, şi urzică, măcriş, puneau la uscat şi aveau şi pe iarnă. Masa lor era o dată în zi. Iarna, puneau la muiat în apă, cu o zi înainte, şi a doua zi, beau apa şi mâncau frunzele astea. Asta era masa lor.

- A, nu fierbeau nimic? Doar aşa, o muietură...

- Muiată, da. Şi mai aveau bureţi puşi la uscat, mai aveau fragi puşi la uscat, afine,

zmeură... puneau tot în apă, la muiat, şi beau zeama aia şi mâncau, asta era hrana lor de toate zilele. Nu ţineau legătura cu nimeni. Şi au fost unii care nu mai mâncau chiar nimica, trăiau doar cu Sfânta Împărtăşanie. Nu purtau haine pe ei, sau să-şi cumpere ceva de la cineva. Unul a fost cunoscut, avea numai din lână de oaie, ce găsea agăţată pe unde erau stânele, îşi făcea câteva noduri - nu era nici toarsă, nici împletită - bucăţi din lână de oaie, să-şi acopere unele părţi ale corpului. Unii au găsit nişte piei de porci mistreţi, sfâşiaţi de fiare, şi din pielea aia de porc şi-au făcut o haină. După ce se retrăgeau stânele, după Sfânta Cruce, toamna, ei mergeau pe la stâne şi mai găseau şi haine aruncate de la ciobani, bucăţi rupte, câte ceva, şi îşi mai legau câte un petec unul de altul, ca să-şi acopere unele părţi ale corpului. Aveau rasa cu care au plecat din mânăstire, dar o foloseau doar atunci când se împărtăşeau. Asta era viaţa lor. Şi ăştia care ştiu despre ei sunt duşi la Domnul. Mai sunt câţiva, dar nu se pot găsi. Dacă ar încerca cineva să-i găsească, nu-i găseşte.

Câţiva ani în urmă la Giumalău, au făcut foc nişte turişti, şi făceau mare zgomot, zarvă, pe acolo, cântau, aveau un radio-casetofon cu dânşii, o casetă cu muzică. Şi a apărut un călugăr bătrân, care nu avea nici un fel de haină pe el, avea blană ca ursul. Ei s-au speriat numai de prezenţa lui, când I-au văzut.

- Îi crescuse blană?

- Da. Au încercat să-l filmeze şi să-l fotografieze unii dintre ei, dar n-a ieşit nimic în poză. I-a certat, i-a mustrat, dar i-a mustrat cu un duh de blândeţe: „Nu este bine să tulburaţi voi liniştea celor care mai sunt şi se mai roagă pe aici, cu muzica voastră şi cu ceea ce faceţi voi pe aici, prin munţi!” Şi au încercat să-l fotografieze, să-l filmeze, dar n-a ieşit nimic, nici în fotografii, nici pe film nu s-a văzut nimic.

- Şi asta când s-a întâmplat?

- Asta a fost acuma vreo opt ani în urmă. Şi-a dispărut, şi nu l-a mai văzut nimeni de atunci, nici până atunci nu l-a văzut, nici de atunci.

- Asta-i ca din Pateric.

- Da, da... Unii dintre ei spuneau că sunt încă pustnici în munţi care nu ţin legătura cu nimeni şi nu trăiesc decât din Sfânta Împărtăşanie. Am cunoscut personal pe cineva care, având o mâhnire, o ispită în sufletul lui, s-a retras undeva în munte, aproape de Pietrele Rarăului şi se ruga. Era o noapte senină, cu lună, era începutul nopţii. Şi fiind el aşa descurajat, a apărut ceva, ca o adiere de vânt, şi s-a auzit un foşnet de crengi. I s-a părut că din adierea de vânt aude un foşnet de crengi, şi i s-a părut că vede o umbră neagră, de care s-a speriat. Prima dată a crezut că-i un urs, o fiară, ceva, dar a auzit voce, glas de om, care i-a spus: - „Nu te speria, eu sunt om, nu sunt nălucă. Sunt unul din vieţuitorii de aici, din munţi. Tu ai ispita asta, nu fi descurajat, că Dumnezeu nu te-a părăsit. Vei avea şi alte încercări, dar vei avea şi multe bucurii.” Cel care era acolo avea la el o trăistuţă cu o mână de pesmeţi. A încercat prima dată, fiind aşa speriat, să îşi facă cruce cu limba, se ruga în felul lui, aşa...

- Se gândea că-i diavolul!

- Da... Zice: „Nu fi speriat, nu fi înfricoşat, că eu sunt om, sunt călugăr. Am simţit eu că trebuie să vin să-ţi spun ţie asta, dar nu ştiu de ce, că pe mine nu m-a văzut nimeni de când am venit aici.” Era acoperit aşa, cu nişte bucăţi: o bucată de sac înnodată cu o bucată de cârpă, ceva, pe dânsul; desculţ, părul mare, barba mare, o figură luminoasă. Atunci, acesta - poate şi de emoţie, s-a gândit: „Dacă într-adevăr e

om, o să-mi ia şi pesmetul.” Şi zice: „Dacă vreţi, vă dau nişte pesmet.” Acela zice: „Ştiu că tu te rogi acuma şi faci cruce cu limba şi eşti speriat, dar nu te teme, că nu-s nălucă.” „Pot să vă dau nişte pesmet, dacă vreţi.” „Nu, eu de multă vreme nu mai am nevoie de nici un fel de mâncare.” Şi i-a spus multe. Zice: „Unii din noi mergem la slujbe la mânăstire, şi la Rarău, dar mergem şi la Sfântul Ioan Iacob, la schitul care s-a făcut aici nu demult. Noi mergem, dar nu ne vede nimeni. Stăm la Sfânta Liturghie şi nu ne ştie nimeni. Ne împărtăşim prin Sfânta Liturghie, dar nu ştie nimeni că noi venim.” Zice: „Suntem bucuroşi că se face rugăciune şi e mânăstire cu rânduială. Şi vor veni multe încercări şi multe schimbări i-a mai spus - pe care ai să le vezi şi tu în timp foarte scurt.” Întâlnirea cu acest părinte a fost acum şapte ani. De atunci, nu l-a mai văzut. S-a mai arătat încă o dată, altcuiva, şi spunea că vor veni mari încercări, mari schimbări în lumea asta şi la noi în ţară. Acuma, Dumnezeu ştie ce-o mai fi.[11]

Pentru a-i întâlni pe aceşti sihastri, trebuie să te învrednicească Dumnezeu şi să ai o înaltă treaptă de desăvârşire creştină.

Un monah din Franţa, aflând de pustnicii cu vieţuire îngerească, a venit pe Muntele Rarău, dorind să-i cunoască. A stat mai mult timp în Mânăstirile de pe Rarău[12] şi pe Muntele Rarău. După trei ani de zile, un părinte duhovnic, care îi împărtăşea pe pustnici, i-a spus:

- Urcă pe vârful Muntelui Giumalău, posteşte, roagă-te şi rabdă timp de trei zile, ispitele care vor veni asupra ta.

Monahul C. a urcat pe vârful Muntelui Giumalău, la Crucea de piatră, a postit şi s-a rugat. A treia zi însă, vremea s-a schimbat brusc, deşi era luna octombrie, a venit o viforniţă şi, nemaiputând răbda ispitele, a coborât la mânăstire.

După ce am scris aceste rânduri, pe data de 4 mai 2010, fiind vreme frumoasă, cu cer senin, am urcat pe Muntele Rarău pentru a face fotografii. Am mers la Pietrele Doamnei[13] şi apoi am coborât spre Piatra Zimbrului[14]. Pe drum, am oprit să mă odihnesc câteva minute în stâna care se află în apropiere. După ce am intrat înăuntru, a început o ploaie cu grindină şi trăsnete. Am mulţumit lui Dumnezeu că mi-a ajutat să fiu la adăpost în timpul ploii, pentru că nu mi-am luat pelerina de ploaie. După circa 15 minute, când a încetat ploaia, am coborât încă 200 de metri, pentru a fotografia Piatra Zimbrului. În acele momente, a început iar o ploaie puternică cu fulgere şi grindină. M-am adăpostit lângă tulpina unui brad, gândindu-mă că este o ploaie cu averse, de scurtă durată. După aproape o oră, pentru că aveam hainele ude, începuse să-mi fie frig şi mă luptau tot felul de gânduri şi imaginaţii rele. Mi-a venit un gând să mă rog zicând ***Imnul Acatist la Rugul Aprins al Maicii Domnului,*** pe care îl ştiam pe de rost. După puţin timp, a încetat să mă lupte diavolul prin gândurile şi imaginaţiile rele şi a încetat ploaia.

---

[11] Lumea monahilor, nr. 27, 2009, pp. 58-60, Reporter Cristian Curte.

[12] Pe Muntele Rarău sunt trei mânăstiri. Mânăstirea Rarău, unde se află Icoana Făcătoare de Minuni Izvorâtoarea de Mir, la care se poate ajunge de la Vatra Dornei, pe valea râului Bistriţa, la satul Chiril, de unde se urcă pe Muntele Rarău. Mânăstirea Sihăstria Rarău, la care se urcă pe Muntele Rarău din gara Câmpulung Moldovenesc-est. Schitul Pojorâta, la care se urcă din localitatea Pojorâta, aflată la 10 Km. de localitatea Câmpulung Moldovenesc, pe Muntele Rarău.

[13] Pietrele Doamnei se află la o altitudine de 1628 m.

[14] Din tradiţia locului, se ştie că pustnicii de pe Rarău, se întâlnesc pentru a se ruga şi la Piatra Zimbrului, de la sfârşitul lunii septembrie până la mijlocul lunii mai, când încep stânele.

Când m-am reîntors la Mânăstirea Rarău, care se afla la circa un kilometru distanţă de mers pe drum de la Piatra Zimbrului, am constatat că aici picurase un pic, însă pământul era uscat. Părinţii mi-au spus că au văzut norii de ploaie cu fulgere şi trăsnete care a trecut deasupra mânăstirii Rarău şi s-au îndreptat spre Piatra Zimbrului.

Sunt ferm convins că în preajma mea a fost un pustnic cu vieţuire înaltă, ce are putere de la Dumnezeu asupra stihiilor naturii şi a diavolilor şi care mi-a descoperit, cu darul lui Dumnezeu, cum desfrânează sufletul omenesc cu diavolul, prin gândurile şi imaginaţiile necurate şi cum să lupt cu această ispită.

# SFÂNTUL EPISCOP IOAN, DIN KIEV, MARE SIHASTRU ÎN MUNŢII CARPAŢI[15]

Sfântul Episcop Ioan a fost vicar al Mitropoliei din Kiev, între anii 1915-1919.

Venind în România, din cauza prigoanei ateiste din timpul regimului comunist, s-a stabilit mai întâi prin anul 1920, la Schitul Crasna-Gorj, ca frate ascultător. După trei ani, când stareţul schitului, neştiind că este episcop, a vrut să-l tundă în monahism, a plecat în ascuns în Munţii Sihlei[16] şi apoi pe Muntele Ceahlău[17], unde s-a nevoit aproape 15 de ani, ca un adevărat sihastru şi făcător de minuni.

În Munţii Sihlei, unde este un loc ales de pustnici pentru nevoinţă, a fost văzut de câţiva părinţi duhovniceşti de la Mânăstirile Sihăstria Neamţ, Secu şi Agapia.

Prin anii 1928-1930, Episcopul loan era deja cunoscut pustnicilor din Munţii Sihlei şi ai Sihăstriei Neamţ. Unii părinţi îl căutau pentru binecuvântare, pentru sfătuire şi spovedanie.

Din anul 1929, Ieroschimonahul Vasian Scripcă, din Mânăstirea Secu, un mare nevoitor, se retrage ca pustnic la Schitul Sihla, iar episcopul Ioan şi-l alege ca duhovnic. Arhimandritul Cleopa Ilie l-a întâlnit în Munţii Sihla, în toamna anului 1930, pe când păştea oile mânăstirii, la Râpa lui Coroi, împreună cu fratele său, căruia Episcopul Ioan i-a profeţit sfârşitul. Într-adevăr, după şase luni de zile, fratele Vasile, îmbolnăvindu-se, şi-a dat duhul în mâinile Domnului.

Acest mare sihastru, Episcopul Ioan, era însoţit uneori de un diacon basarabean, care îl ajuta şi la săvârşirea Sfintei Liturghii.

---

[15] Sfântul Episcop Ioan, mare sihastru în Munţii Carpaţi, Arhim. Ioanichie Bălan, Editura Mânăstirea Sihăstria Neamţ, 2004.

[16] În Munţii Sihla s-au nevoit mulţi sfinţi şi cuvioşi monahi şi monahii. Amintim pe Sfânta Teodora de la Sihla, pomenită pe 7 august. Doi fraţi, de la Schitul Sihăstria Neamţ, au fost trimişi de Stareţul Varsanufie să urmărească păsările care luau firmituri de la bucătărie. Aceştia au văzut în pădure un stâlp de foc, care se înălţa de la pământ la cer şi pe Sfânta Teodora, rugându-se, ridicată fiind de pe pământ. Vezi Pateric Românesc, Arhim. Ioanichie Bălan, Ed. Arhiepiscopiei Tomisului şi Dunării de Jos, 1999, p. 152.

[17] Muntele Ceahlău este numit şi Athosul Românesc. Şi aici s-au nevoit numeroşi pustnici, unii dintre ei ajungând în ceata sfinţilor. Amintim pe Cuv. Mavra, sec. XVII-XVIII şi Cuvioşii Vucol, Ghedeon şi Gherman, sec. XVI-XVII, Vezi Pateric Românesc, Arhim. Ioanichie Bălan, Ed. Arhiepiscopiei Tomisului şi Dunării de Jos, 1999, p. 275 şi p. 209.

Între anii 1930-1945, Episcopul Ioan s-a retras pe Muntele Ceahlău.[18] Aceşti 15 ani de aspră pustnicie în muntele Ceahlău l-au consacrat definitiv pe Episcopul Ioan, ca unul dintre cei mai mari sihastri din prima jumătate a secolului al XX -lea.

Cel care ne-a transmis mai multe date despre Episcopul Sfânt Ioan, a fost Protosinghelul Teodul Varzare, duhovnicul Mânăstirii Agapia, între anii 1940-1981.

Cel mai mult ne uimeşte, la Episcopul Ioan, viaţa îngerească, la care ajunsese în ultimii ani, când se hrănea numai prin rugăciune şi Sfânta Împărtăşanie, cum spune duhovnicul Teodul. Apoi neîncetata rugăciune a inimii, descoperirea gândurilor, darul lacrimilor şi al profeţiei şi darul de a fi nevăzut de oameni.

În primăvara anului 1945, acest sfânt ierarh s-a reîntors de la Ceahlău în Munţii Sihlei şi ai Sihăstriei.

## PRIMA ÎNTÂLNIRE A EPISCOPULUI IOAN CU PĂRINTELE TEODUL

Era în vara anului 1945, iar părintele Teodul, după ce săvârşise Sfânta Liturghie la Agapia, a plecat la Mânăstirea Sihăstria Neamţ, pentru a vorbi cu Părintele Ilie Cleopa, egumenul Schitului.

După ce a trecut culmea muntelui, pe când trecea prin Poiana Trapezei, i-a apărut în faţă chipul senin şi luminos al unui sihastru necunoscut. Era mic de statură, cu faţa luminoasă, şi răspândea multă sfinţenie şi pace. Avea ochii albaştri şi vioi, barba albă şi nu prea mare, capul descoperit şi părul lăsat pe spate. Îmbrăcămintea lui era compusă dintr-o singură haină, un fel de dulamă împletită de mâinile sale din lâna căzută de la oi prin pădure, precum singur mărturisea. Mijlocul era încins cu o sfoară groasă, iar în picioare nu purta încălţăminte. Nu avea nici toiag, nici traistă, ci purta în mâini doar un şirag de metanii făcut din boabe roşii de măceşe.

Pustnicul Ioan i-a binecuvântat cu ambele mâini şi i-a spus pe nume:

- Părinte Teodul, te duci la Sihăstria, la Părintele Cleopa Ilie? De multe ori mă duc şi eu prin Sihăstria şi stau la Biserică, dar nu mă vede nimeni! Vrei să te muţi de la Agapia la Sihăstria Neamţ? Să stai la Agapia, că acolo este nevoie de sfinţia ta. Acolo este mântuirea sfinţiei tale!

Părintele Teodul l-a întrebat pe Prea Sfinţitul Episcop de unde este, cum îl cheamă, pe unde a mai fost şi cum a ajuns în aceste locuri. Episcopul Ioan i-a spus pe scurt toată viaţa sa, până a ajuns pustnic în Munţii Sihla, dar despre viaţa sa de sihastru nu a voit să spună nimic. Convorbirea a durat o oră şi jumătate. Şi întrucât era război şi mare frământare între popoare, Părintele Teodul l-a întrebat:

- Preasfinţite, dar de ce să fie atâtea războaie şi vremuri cumplite astăzi?

- Părinte Teodul, acestea sunt vremurile apocaliptice. Ca să le înţelegi mai bine, citeşte Evanghelia de la Matei, capitolele 24 şi 25. Acum au început să se împlinească cele scrise acolo...

Apoi Episcopul Ioan i-a cerut să aducă un pachet de hârtie şi un kilogram de cerneală.

- Prea Sfinţite, vreţi să vă aduc pesmeţi sau altceva de mâncare?

[18] După mărturia duhovnicului Vasian Varzare.

- Nu-mi trebuie nimic, căci, din mila Domnului, am tot ce-mi trebuie!

După această convorbire, Părintele Teodul i-a sărutat mâna şi i-a cerut binecuvântarea. Episcopul Ioan l-a binecuvântat cu amândouă mâinile şi i-a spus:

- Domnul să te binecuvânteze şi mă iartă! Apoi a dispărut în adâncul codrilor.

## A DOUA ÎNTÂLNIRE CU PĂRINTELE TEODUL

Nu după multă vreme, în aceeaşi vară, părintele Teodul a luat pachetul cu hârtie şi o sticlă de cerneală şi le-a pus în desagă împreună cu ceva pesmeţi şi a pornit pe aceeaşi potecă de la Agapia spre Sihăstria Neamţ, cu credinţa că Dumnezeu îl va scoate în cale pe pustnicul Ioan. Când a ajuns la marginea Poienii Trapezei, deodată i-a apărut în faţă Preasfinţitul Ioan. Faţa lui radia o bucurie îngerească şi prezenţa lui răspândea pace duhovnicească. În mâna stângă, Episcopul Ioan ţinea metaniile, iar mâna dreaptă o ţinea pe piept, ca în timpul rugăciunii.

După ce Părintele Teodul i-a sărutat mâna, Preasfinţitul Ioan l-a binecuvântat cu amândouă mâinile şi l-a întrebat cu blândeţe:

- Părinte Teodul, te duci la Schitul Sihăstria? Părintele Cleopa lipseşte azi. Este chemat la consiliu la Mânăstirea Neamţ. După aceasta, Părintele Teodul i-a dat hârtia şi cerneala.

- Preasfinţite, a zis Părintele Teodul, v-am adus ceva de mâncare: pâine, fructe şi puţin vin. Primiţi-le întru numele Domnului.

Şi oricât a insistat Părintele Teodul, Episcopul Ioan, nici măcar nu s-a uitat în coş să vadă ce i-a adus. Dar, ca să nu-l întristeze şi ca să nu-i treacă cu vederea dragostea, a adăugat acestea:

- Părinte Teodul, de mare folos este pentru călugăr postul. Să ştii că şapte sunt treptele postului, adică sunt şapte feluri de hrană pentru om[19]:

1. Carnivorii, adică cei care mănâncă totdeauna carne. Aceştia sunt în treapta cea mai de jos a postului. Chiar dacă se înfrânează uneori de mâncare, ei nu pot spori niciodată în sfânta rugăciune.

2. Lacto-vegetarienii, adică cei care nu mănâncă niciodată carne, ci numai lapte, brânză, ouă şi tot felul de legume fierte. Aceasta este treapta a doua a postului, pe care o ţin de obicei călugării din mânăstirile cu viaţă de obşte.

3. Vegetarienii, adică cei care mănâncă numai zarzavaturi şi legume fierte sau crude. Rânduiala aceasta o ţin călugării cei mai râvnitori din vieţile de obşte. Iar de aici încolo, încep treptele postului cele mai aspre, pe care urcă de obicei călugării sihastri şi pustnicii cei mai nevoitori.

4. Fructivorii, adică cei ce mănâncă o dată în zi pâine şi fructe nefierte, fără a gusta vreodată altfel de hrană. Cei ce au ajuns la această treaptă a postului, aceştia pot stăpâni cu uşurinţă trupul şi gândurile şi pot spori mult pe calea rugăciunii.

5. Cerealierii: sunt călugării care mănâncă o dată în zi, dar numai pâine neagră de cereale şi boabe muiate de grâu, porumb, mei, linte, bob, mazăre etc.

[19] Cei care vor să se nevoiască cu post aspru şi rugăciune, trebuie să aibă binecuvântarea unui duhovnic cu experienţă.

6. Hrană uscată: este a şasea treaptă a postului călugăresc, la care ajung de obicei pustnicii cei mai râvnitori. Cei care petrec în această aspră nevoinţă mănâncă numai pesmeţi de pâine muiată în apă, cu sare sau puţin oţet şi, toate acestea, o dată în zi şi cu măsură.

7. Hrana sau Mana Dumnezeiască, este ultima şi cea mai înaltă treaptă a postului călugăresc, la care ajung foarte puţini dintre asceţi, după o îndelungată nevoinţă, fiind întăriţi de darul Sfântului Duh. Aceştia se îndestulează numai cu Preacuratele Taine, adică cu Trupul şi Sângele Domnului nostru Iisus Hristos, pe care le primesc o dată sau de două ori pe săptămână, fără a mai gusta nimic altceva decât numai apă. Darul lui Dumnezeu m-a ajutat şi am ajuns la această treaptă şi nu mai simt foame şi nici trebuinţă de pâine şi legume.

Părintele Teodul l-a mai întrebat:

- Preasfinţite, acolo în pădure, unde locuiţi, nu vă este frig, nu aveţi trebuinţă de haine groase, mai ales iarna?

- Eu sunt cetăţeanul Munţilor Carpaţi şi Domnul are grijă de mine, pentru că oriunde mă aflu, nu duc lipsă de nimic. Nu simt nici frigul iernii, nici arşiţa soarelui, nici foamea, nici setea, nici altă nevoie pământească.

## A treia întâlnire cu Părintele Teodul

În primăvara anului 1946, Părintele Teodul a plecat de la Agapia spre Mânăstirea Sihăstria. Dorea din inimă să-l mai întâlnească pe Episcopul Ioan. Când a ajuns la Poiana Trapezei, a văzut chipul blând şi senin al Preasfinţitului Ioan, căruia i-a sărutat mâna. Episcopul l-a binecuvântat, apoi l-a sărutat pe frunte. Aici, în atmosfera de taină a pădurii, au vorbit multe cuvinte despre mântuirea sufletului. Apoi, Preasfinţitul Ioan, cuprins de dorul de ţară, a spus:

- Aş dori să mă reîntorc înapoi în patria mea! Avem şi acolo păduri destule, unde aş putea să mă nevoiesc. Aş vrea să mă săvârşesc acolo!

Atunci Părintele Teodul i-a răspuns:

- Cum să mergeţi în patria Sfinţiei voastre, când acolo este prigoană împotriva creştinilor?

Cred lui Dumnezeu că, de voi pleca, nu mă va vedea nimeni, fiind acoperit de darul lui Dumnezeu! Preasfinţitul aştepta sfatul duhovnicesc. Apoi, rugându-se lui Dumnezeu şi înţelegând că, pentru a înainta pe calea desăvârşirii creştine, trebuie să scotă din inima sa şi dragostea firească de neam, a hotărât că este mai bine să rămână în aceste locuri. După aceasta, l-a binecuvântat pe Părintele Teodul şi a dispărut în pădure.

## Întâlnirea Episcopului Ioan cu fratele Ştefan

După cinci ani, adică în primăvara anului 1951, fericitul Episcop Ioan a fost întâlnit de fratele Ştefan Juncu, care păştea oile mânăstirii în poiana Chitele. Fratele Ştefan mergea singur în urma oilor. Deodată, a observat că oile s-au strâns grămadă şi nu mai

păşteau, iar câinii s-au oprit şi stăteau ca uimiţi. Când s-a uitat mai de aproape, a văzut în mijlocul lor un pustnic bătrân. Era Preasfinţitul Ioan. Fratele Ştefan auzise despre Preasfinţia Sa şi se gândea că numai el ar putea fi. Apoi l-a auzit zicând:

- Oare ce păcat am făcut astăzi înaintea lui Dumnezeu de m-a descoperit oamenilor? Şi îndată sihastrul l-a chemat la sine pe fratele Ştefan şi, spunându-i pe nume, i-a zis:

- Frate Ştefan, vino încoace şi nu te teme! Ştiu că te spovedeşti la Părintele Stareţ Ioil. Dar te rog să nu spui nimănui, nici duhovnicului tău, că te-ai întâlnit cu mine astăzi! Seara, fratele Ştefan s-a întors la mânăstire şi se lupta cu gândul să nu spună nimănui despre întâlnirea sa cu Preasfinţitul Ioan. După câteva zile, fiind biruit de ispită, i-a spus stareţului său, Protos. Ioil. Iar Stareţul, cum a auzit aceasta, a plecat împreună cu egumenul Schitului Sihla, Părintele Visarion şi a căutat aproape o săptămână, fără să-l întâlnească pe sihastrul Ioan.

După aceasta, fratele Ştefan nu îşi găsea liniştea şi se ruga lui Dumnezeu ca să-l întâlnească pe episcop ca să-şi mărturisească păcatul. După o lună de zile, pe când umbla cu oile prin pădure, l-a întâlnit din nou pe episcopul sfânt Ioan, căruia i-a făcut metanie şi i-a cerut iertare că nu şi-a ţinut cuvântul dat. Episcopul l-a iertat zicând:

- Frate Ştefan, te-am rugat un lucru şi nu l-ai împlinit. Să ştii că te vei duce în armată, dar înapoi la mânăstire nu vei mai veni, ci vei rămâne în lume! Şi această profeţie a sihastrului Ioan s-a împlint întocmai.

De la întâlnirea cu fratele Ştefan, din vara anului 1951, nimeni nu l-a mai văzut pe episcopul sihastru Ioan.

**Mulțumesc fratelui mh. Theodosie N. pentru efortul depus la transformarea paginilor scanate în text.**